

Кіровоградська обласна бібліотека для дітей ім. А.П.Гайдара

Відділ розвитку дитячих бібліотек і маркетингу

Проведення Всеукраїнського тижня дитячої книги

у бібліотеках області у 2005 році:

дайджест

Традиційно в Україні в перший місяць весни проходить дивовижне свято - Всеукраїнський тиждень дитячої книги. Початок цій чудовій традиції було покладено понад 60 років тому, коли за ініціативою видавництва дитячої книги „Дитвидав” у Москві та Ленінграді було вперше проведено Тиждень дитячої книги. У незалежній Україні Всеукраїнський тиждень дитячої та юнацької книги було засновано 22 лютого 1993 року відповідно до спільної Постанови №2/12-Г „Про започаткування проведення Всеукраїнського тижня дитячої та юнацької книги” Міністерства культури і мистецтв України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства України у справах сім’ї, дітей та молоді, Товариства книголюбів України, Національної спілки письменників України, Міжнародної асоціації українських дитячих письменників, видавців, діячів культури, Дитячого фонду України, Державного спеціалізованого видавництва дитячої літератури “Веселка”. Його щорічне проведення забезпечується також Указом Президента України від 24 січня 2001 року „Про додаткові заходи щодо забезпечення виконання Національної програми „Діти України” на період до 2005 року”.

З року в рік бібліотеки Кіровоградської області, що обслуговують дітей, беруть активну участь у проведенні Всеукраїнського тижня дитячої книги, під час якого відкриваючи завісу раніше невідомого, вшановуючи пам’ять письменників-ювілярів, повертаючись до улюблених книг, літературних творів, вони намагаються виховати у підростаючого покоління любов до читання, зробити його духовною потребою юних на все життя.

На виконання наказу управління культури обласної державної адміністрації від 5 березня 2005 року № 97 „Про проведення в області Всеукраїнського тижня дитячої книги” та з метою піднесення інформаційно-культурної місії книги та бібліотеки у житті підростаючого покоління з 28 березня по 3 квітня 2005 року у бібліотеках області пройшли заходи присвячені Тижню, про що до управління культури та обласної бібліотеки для дітей ім. А.П.Гайдара надійшли інформації з районів, крім Новгородківського, Новоархангельського, Новомиргородського, Олександрійського, Ульяновського та міста Світловодська.

Урочисте відкриття Тижня дитячої книги в Кіровоградській області відбулось 28 березня в обласній бібліотеці для дітей ім. А.П.Гайдара. Привітати гостей та учасників свята прийшли представники управління культури облдержадміністрації, письменник-земляк Черниш А.Г. та

хореографічний колектив “Златоцвіт”. Користувачі бібліотеки стали учасниками театралізованого свята “Вас вітає казка”, лялькової вистави “Подорож до української казки” та презентації книжкової виставки “Лишайтеся з нами, казки”.

У рамках Тижня в обласній бібліотеці для дітей ім. А.П.Гадара відбувся ряд заходів, що сприяли ознайомленню юних читачів з фольклором, творчістю видатних казкарів та художників-ілюстраторів дитячих книг, сучасною художньою літературою для дітей, популяризували музичну культуру.

На літературну годину, присвячену 190-річчю від дня народження Петра Павловича Єршова, працівники обласної бібліотеки запросили дошкільнят з дитячого будинку “Барвінок”. На початку заходу бібліотекарі розповіли про життєвий та творчий шлях видатного письменника. Переглянувши мультфільм “Коник-Горбоконики”, діти обговорювали вчинки того чи іншого героя казки, переходячи з казки в реальне життя нашого часу, і знову повертаючись до казки. При цьому юні читачі вчилися вірити в правду, любов, надію, справедливість. Доля казки визначається пам’яттю народу. Казка Павла Єршова “Коник-Горбоконики” була популярна ще з часів свого написання і залишається цікавою і актуальною для сучасних дітей. На завершення заходу працівники бібліотеки подарували вихованцям дитячого будинку “Барвінок” журнали та книги, не залишивши поза увагою жодної дитини.

Юні вихованці дитячого будинку „Барвінок” та молодші школярі української гімназії № 5 м. Кіровограда стали також учасниками зустрічі-концерту з учнями дитячої музичної школи № 1 на тему: „Подорож у чарівний світ музики”, під час якої діти мали можливість прослухати етюди, вальси, взяти участь у музичних іграх, вікторинах, розкрити свої музичні здібності, познайомились з літературою даної тематики. Зануритись у світ чарівного та прекрасного користувачі обласної бібліотеки могли, відвідавши музичну годину „Хто створює музику?” та спілкуючись під час бесіди на тему: „Казковий світ в ілюстраціях Юрія Васнецова”.

Відзначити Міжнародний день книги та 200-річчя від дня народження всесвітньовідомого казкаря Г.Х.Андерсена бібліотекарям обласної бібліотеки для дітей ім. А.П.Гайдара допомогли юні актори театральної студії „Маска” обласного центру дитячо-юнацької творчості. Відповідаючи на запитання літературної вікторини, юні користувачі бібліотеки мали можливість показати знання творчості письменника. Також діти молодшого шкільного віку мали чудову можливість показати свої знання, проявити ерудицію під час проведення літературної гри „Чи знаєш ти?” та літературної вікторини „Подорожуємо до країни Читалії”.

Важко знайти інший – сильніший чи рівнозначний – засіб впливу на духовний світ підлітка, як хороша книга, інтерес до якої намагаються надихнути в юне серце бібліотекарі, пробуджуючи захоплення читачів красою слова. Користувачі старшого шкільного віку брали участь в інтелектуальному змаганні „На майдані прозвучало: Тиждень книжки! Як сигнал”, відвідували засідання літературної вітальні „Книжкова палата” та літературного салону “Я

відкриваю книгу – яка чудова мить”. Всього протягом Тижня в заходах обласної бібліотеки взяло участь понад 3200 дітей і підлітків.

Яке значення книги в житті? А чи варто над цим задумуватися? Адже не питаємо ми себе, яке значення має для нас хліб і повітря? Важко переоцінити роль книги в житті юної особистості. Саме тому кожен з семи днів Всеукраїнського тижня дитячої книги бібліотеки намагались урізноманітнити цікавими масовими заходами.

До підготовки та проведення Тижня книги були залучені працівники управлінь та відділів освіти, відділів у справах сім'ї та молоді, вчителі, працівники шкільних бібліотек.

У бібліотеках області були організовані виставки літератури; відбулись зустрічі з письменниками-земляками, презентації нових книг для дітей, театралізовані свята, літературно-інтелектуальні ігри, вікторини, конкурси читців тощо. Особливу увагу бібліотечні працівники звернули на відзначення 110-річчя від дня народження М.Т.Рильського та 200-річчя від дня народження відомого казкаря Г.Х.Андерсена, підготувавши до цих дат цикл різноманітних заходів для різних вікових категорій користувачів.

У бібліотеках Кіровоградського району Всеукраїнський Тиждень дитячої книги стартував районним святом книги, до якого були організовані книжково-ілюстративні виставки, виставки творчих робіт та малюнків. Відкрили свято літературною композицією „В гостях у королеви книги”. Під час свята відбулась презентація першої збірки творів юних поетів району „Сонячне проміння”. Свята „Подорож у королівство книги”, „Книжкові іменини”, „Ми читачами стали” пройшли в Новоукраїнській, Онуфріївській РДБ та дитячих бібліотеках-філіях Кіровоградської міської ЦБС. Літературними іграми „По дорозі в Читай-місто”, „Літературія – країна, якої немає на глобусі” відкрили Тиждень книги у Вільшанській, Голованівській та Долинській РДБ.

Популяризуючи творчість видатних українських письменників під час заходів, що відбувалися в рамках Всеукраїнського тижня дитячої книги, бібліотекарі не могли залишити поза увагою творчість класиків української літератури М.Рильського, Л.Костенко, Т.Шевченко.

Коли читаєш вірші Максима Рильського, то ніби йдеш битим шляхом, а навколо розляглися безмежні поля України. Творчість поета невичерпна. Поринути у глибини його творчого доробку спільно з підростаючим поколінням намагались працівники бібліотек, що обслуговують дітей Олександрійської МЦБС. До 110-річчя від дня народження було організовано ряд книжкових виставок та оглядів літератури, присвячених життєвому та творчому шляху видатного поета України: „Невгамовне серце”, „Великий розумом і серцем”, „М.Рильський: найближчий серцю поет”, „М.Рильський: життєлюб, людинолюб”. Спільно з вчителями української мови та літератури Олександрійського колегіуму, гімназії та ЗНЗ № 8 та № 10 було проведено літературну годину „Велетень української культури ХХ століття” (філія №6 Олександрійської МЦБС), літературний портрет „Співець правди, краси і добра” (ЦМДБ Олександрійської МЦБС) та тематичний вечір „Живе поезія у мові...” (філія №10 Олександрійської МЦБС).

У бібліотеках області відбулись: вечір поезії „Поетова слава – навіки”, усний журнал „Шевченко – поет і художник” (Кіровоградська районна бібліотека для дітей та дорослих), літературна вікторина по творчості М.Рильського (Світловодська РДБ), поетичні години „Зростало слово у степах”, „Чародій українського слова” (в Івано-Благодатнівській сільській бібліотеці Кіровоградського р-ну та Ясенівській сільській бібліотеці Олександрівського р-ну), свято „Чарівний світ поезії” (Микільська сільська бібліотека Світловодського р-ну).

У 2005 році виповнилось 200 років видатному датському казкарю Г.Х.Андерсену. Жодна бібліотека, що обслуговує дітей не залишила поза увагою цю дату. Увесь життєвий шлях датського письменника – це шлях до казки. „День казки” в Олександрійській ЦМДБ розпочався з уроку-свята „Мій улюблений Андерсен”. Мандруючи світом казки, читачі бібліотеки із захопленням перегорнули сторінки біографії казкаря, прийняли активну участь у вікторині „Казковий вернісаж”, подивилися лялькову виставу „Свинопас”. Свято творчості Г.Х.Андерсена „Оле-Лукойє запрошує у казку” для юних користувачів підготували працівники Голованівської РДБ, літературне лото „Казкар і його казки” - Петрівської РДБ. В усіх бібліотеках, що обслуговують дітей, Маловисківського району відбулась гра-подорож „Казкова країна мудрої книги”. Літературну годину „Великий казкар світу – Г.Х.Андерсен” та конкурс юних казкарів „Казковими стежками” спільно з працівниками шкільної бібліотеки підготували та провели бібліотекарі Устинівської РДБ.

Пізнавально-розважальні заходи, а саме: ігри, вікторини, присвячені казковим подіям і персонажам „Світ чарівних перетворень”, „Ети старые, старые сказки”, „Подорож по казках Андерсена”, „Саквояж Андерсена” відбулись у Долинській РДБ та дитячих бібліотеках-філіях №№5,12,21 Кіровоградської МЦБС. Для дошкільників та учнів молодшого шкільного віку, що відвідали ЦМДБ ім. Ю.Гагаріна Олександрійської МЦБС, справжнім подарунком стала мультфєєрія „Подорож у казку”, де вони переглянули улюблені мультфільми за мотивами казок Г.Х.Андерсена.

Цикл заходів для користувачів бібліотек області було проведено з метою популяризації української мови і літератури, ознайомлення дітей з її кращими зразками. А саме: свята „День народження книги” (Компаніївська РДБ), „Нам без книг ніяк не можна”, „Дружба з книгою – це свято” (Помічнянська сільська бібліотека та Рівнянська дитяча бібліотека Новоукраїнського р-ну), „В світі казки чарівної” (Петрівська РДБ), „Книга – джерело мудрості” (бібліотеки-філії Устинівського р-ну). Відбувся ряд бібліотечних уроків, бесід, подорожей: „Дім без книги і день без сонця” (Бобринецька РДБ), „Казковий світ у творах зарубіжних письменників” (Вільшанська РДБ), „Що читали наші прабабусі, бабусі, матусі й що читаємо ми?” (Долинська РДБ), „Чи потрібні книги сьогодні?” (Компаніївська РДБ), „У книги люди наче бджоли соти, знесли чудовий чародійний мед” (Онуфрїївська РДБ), „Найкраща в світі Астрід” (Петрівська РДБ).

Зверталась увага на ознайомлення юних з творчістю сучасних письменників-земляків. Зустрічі з поетесами Н.Зеленською на тему: „Як

прилине весна” і Н.Чабаненко „Я місто своє люблю” відбулись в Бобринецькій РДБ та ЦМДБ Кіровоградської МЦБС. Працівники Знам’янської міської бібліотеки №3 провели літературну годину „Молоді поети Знам’янки”. У Гайворонській районній дитячій бібліотеці під час зустрічі з авторами О.Павличуком та О.Комірним відбулись презентації їхніх книг „Скарби Побужжя” і „Гайворонщина – перлина Подільського краю”. На засіданні вітальні „Проби пера” у Кіровоградській районній бібліотеці для дітей та дорослих читачів познайомили з творчістю юних поетів рідного краю.

Конкурси ерудитів, знавців літератури, турніри „чомусиків”, інтелектуальні ігри пройшли в багатьох бібліотеках області: „Краплина з келиху мудрості” (Побузька МДБ Голованівського р-ну), „Наука в ліс не заведе, а з лісу виведе” (Голованівська РДБ), „Чарівний світ казок” (Компаніївська РДБ), „Відгадай літературного героя” (Знам’янська ЦМБ), „Юні читайлики” (Диківська бібліотечна філія Знам’янського р-ну та філія №5 Кіровоградської МЦБС), „Великий казкар та його казки”(Криничуватська сільська бібліотека Устинівського району). Працівники ЦМДБ ім.Ю.Гагаріна Олександрійської МЦБС спільно зі студентами Училища культури організували День Допитливих, в рамках якого користувачі завітали на пізнавальну подорож „В лабіринтах пригод і казок” та відвідали годину цікавих повідомлень „Про що не розповів підручник”.

Не залишили поза увагою бібліотечні працівники і таку форму роботи, як театралізовані вистави. Лялькові вистави „У сонячка в гостях” (Онуфріївська РДБ), „Книжечка шукає друзів” (Голованівська РДБ), „Подорож до країни Читалії” (Петрівська РДБ), „Рукавичка”, „Наша книжечка дитяча – вірна подруга дітей” (Богданівська сільська бібліотека Знам’янського району), „Колобок іде до школи”, „Червона Шапочка про толерантність” (філіал №19 та ЦМДБ Кіровоградської МЦБС).

У ЦМДБ ім. Ю.Гагаріна Олександрійської МЦБС було організовано виставку творчих робіт гуртківців „Дивограй” на тему: „І ляльки оживають”. На виставці були представлені експонати улюблених іграшок – літературні герої, зроблені своїми руками. А бібліотекарі знайшли про кожную іграшку цікаві матеріали в книгах, журналах і представили їх на експозиції.

Конкурси дитячих малюнків і декоративних поробок на тему: „Світовідчуття юних”, „Мешканці казок”, „Наш вернісаж” пройшли у Кіровоградській районній бібліотеці для дорослих і дітей, філії № 21 Кіровоградської МЦБС та Петрівській бібліотеці-філії Знам’янської РЦБС. В Новоукраїнській РДБ відбулась виставка робіт юних художників на тему: „Природа очима дітей”. У Гайворонській РДБ було проведено конкурс „Від книги до творчості” на кращу казку, складену школярами молодшого шкільного віку.

Правильно вибрати, що читати – надзвичайно складно, адже книжка повинна стати для кожного читача другом, наставником і мудрим вчителем. Для того аби кожен читач міг завжди знайти потрібну книгу, протягом Всеукраїнського тижня дитячої книги в бібліотеках було організовано ряд книжкових виставок з оглядами представленої на них літератури. Наприклад,

„Веселкова планета” (Бобринецька РДБ), виставка-розповідь „Без доброї книги нам не прожити” (Вільшанська РДБ), виставка-загадка „Скринька всезнайки” (Голованівська РДБ), „Дивовижні загадки нашої країни” (Побузька МДБ Голованівського району), „Українські письменники – дітям”, „Чудовий світ дитячої поезії” (Компаніївська РДБ), „У храмі поетичного слова” (Знам’янська РЦБС), „Візьми ці книги – відкриєш секрет” (ЦМДБ ім. Ю.Гагаріна Олександрійської МЦБС), „Добрий день, книжковий тиждень” (Світловодська РДБ).

Сприйняття дитиною світу добра і зла починається з казки. Познайомитися з новими, пригадати вже відомі казки школярі мали можливість під час знайомства з книжковими виставками: „Подорож сторінками улюблених казок” (Бобринецька РДБ), виставки-вікторини „Казки нашого дитинства”, „Казка, казкою, а в ній наука” (Голованівська РДБ та дитячий відділ при філії № 6 Кіровоградської МЦБС), „Заглядає в шибку казка сивими очима” (Долинська РДБ), „Подорож сторінками улюблених казок”, „Ходить книга з мудрими очима, носить казки за плечима”(Компаніївська РЦБС), „Казки зібралися разом” (Маловисківська РДБ), „Україна казкова – країна книжкова” (Новоукраїнська РДБ).

У Кіровоградській обласній бібліотеці для дітей ім. А.П.Гайдара та Долинській РДБ відбулись Дні інформації на тему: „Всією сім’єю – в бібліотеку”. Працівники Онуфріївської РДБ присвятили проведення Дня інформації „Великий казкар” 200-річчю від дня народження Г.Х.Андерсена.

Усе вищезазначене свідчить про те, що під час проведення Всеукраїнського тижня дитячої книги діяльність бібліотек для дітей Кіровоградської області була зосереджена на таких напрямках, як духовне відродження дітей і підлітків, поглиблення їх знань з літератури, культури, виховання шанобливого ставлення до книги, повернення традицій сімейного читання. Використання різноманітних форм бібліотечного обслуговування юних сприяло змістовному спілкуванню користувачів бібліотек у вільний час, формуванню тісних стосунків співпраці бібліотекарів та читачів.

Узагальнення матеріалу

Л.Босюк,

провідний методист

відділу у справах розвитку

дитячих бібліотек і маркетингу